

H A B E R L E R

T.C. ADALET BAKANLIĞI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NÜN, ÜSKÜDAR CUMHURİYET SAVCILIĞI'NA, YABANCI MAHKEME KARARLARININ TENFİZ VE TANINMASI HUSUSUNDA, 114 - 1 - 986 - 1 SAYILI VE 4 MART 1986 TARİHLİ YAZISI.

İLGİ: Üsküdar Asliye 3. Hukuk Hâkimliğinin 25.2.1986 tarih ve 1986/1 sayılı yazısı.

İlgi mahkeme yazısı ve konu incelendi.

Almanya Federal Cumhuriyeti ile aramızda mahkeme kararlarının tenfiz ve tanınmasına ilişkin bir anlaşma bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Alman yetkili makamlarınca, Türk mahkeme kararlarının Almanya'da tenfizine ve tanınmasına dair fiili uygulama olmamakla birlikte, Almanya yönünden gelecekte mameleke ait Alman mahkeme kararlarının Türkiye'de tanınacağı ve tenfiz edileceğinin tahmin edilmekte olduğu, bu nedenle gelecekte Türk mahkeme kararlarının da Federal Almanya'da tanınacağı ve infaz edileceği görüşünden hareket olunacağı bildirilmiştir.

2675 Sayılı Kanununun 38. maddesi anlamında her iki Devlet mevzuatında diğerinden verilmiş mahkeme kararlarının fiilen ve uygulanmasını engelleyecek bir hüküm bulunmadığı cihetle, tenfiz veya tanıma talebinde bulunan tarafın, kararın verildiği ülkede Türk mahkeme kararlarının icrasını mümkün kılan fiili uygulama veya o Devlette Kanun hükmü bulunduğunu ileri sürmesi ve belgelendirmesi halinde tenfiz veya tanımaya karar verilebilir.

Ayrıca, 2675 sayılı Kanununun 42. maddesi gereğince, yabancı mahkeme ilâmının kesin delil veya kesin hüküm olarak kabul edilmesi de mümkündür. Tazminat, çocuk teslimi, nafaka gibi çoğukez cebri icrayı gerektiren durumlar dışında, tenfize dair 38. maddenin (a) ve (d) bendelerindeki şartlar aranmadan da yabancı mahkeme boşanma kararının tanınmasına hükmedilebileceği cihetle, yabancı bir mahkeme kararı ile boşanmış olan bir Türk vatandaşı, boşanma olayını nüfus siciline kaydettirebilmek için yetkili Asliye Hukuk Mahkemesinden tanıma kararı verilmesini isteyebilecektir.

Diğer taraftan, Alman Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanununun 328. maddesinin birinci fıkrasının 5. bendi uyarınca, yabancı mahkeme kararlarının tenfiz ve tanınması ile ilgili olarak fiili uygulamayı engelleyen bir hüküm bulunmamaktadır. Bu nedenle, Alman mahkeme kararının dayanağı delil durumu, uygulanan usul hükümleri, olayın ve tarafların niteliğine ve sıfatlarına göre, re'sen 2675 sayılı Kanun, HUMK. nun ilgili maddeleri gereğince, fiili uygulama yapılıp, yapılmayacağına Türk mahkemesine yargı yetkisi çerçevesinde takdir edilecek bir husus olduğu düşünülmektedir.

Bilgi edinilmesini ve adı geçen mahkemeye duyurulmasını rica ederim.

BAKAN ADINA

Dr. Turgay YÜCEL
Genel Müdür Y.